DE DRIETAND

Joris Blanca J. Apers

EERSTE DRUK

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

© 2026 Joris Apers

De Drietand

-

Joris Blanca J. Apers

'Wie te veel ziet, eindigt nergens meer bij te passen.'

\- Friedrich Nietzsche

Proloog

-

Het eerste fragment

Het bos ademde niet.

Middernacht voorbij. De wereld was gekrompen tot dit kleine, afgesloten stuk aarde. De dennen stonden dicht opeen, recht en zwijgend. Hun takken bogen onder de sneeuw, zwaar en geluidloos. Elke naald droeg wit. De sneeuw viel gestaag, laag na laag. Geen storm, geen wind. Alleen een eindeloze beweging, de hemel die de aarde langzaam bedekte. Af en toe brak de volle maan door de donkere wolken — koud en scherp. Het licht sneed tussen de takken door en viel op de sneeuw, die als een ongerept vlak lag. Stilte overal — behalve op één plek.

Sporen in het wit. Diep, onregelmatig, aarzelend. Ze vertelden geen richting. Alleen beweging. Iemand die niet kon stoppen. Iemand die niet wist waarheen.

Hij liep daar. Zijn jas hing zwaar, doordrenkt van smeltende sneeuw en iets donkerders. De stof kleefde aan

hem als een last die hij niet kon afschudden. Zijn schouders hingen laag. Zijn adem kwam in korte, rafelige wolken. Zijn handen trilden terwijl hij zich tegen de stammen drukte om niet te vallen. Tranen hadden sporen getrokken over zijn wangen.

Verder het bos in.

Achter hem brandde de nacht. Ver voorbij de bomen stond een villa in vuur en vlam. Hout spleet, steen barstte. Het licht scheurde door de duisternis. Het geluid droeg ver. Maar wat hem achtervolgde, waren niet de knallen. Niet het instorten. Niet het vuur. Het waren andere dingen. Dichterbij. Onzichtbaar.

Zijn stappen waren chaotisch. Soms haastig, alsof hij iets probeerde in te halen dat al voorbij was. Dan weer traag, bijna stilstaand, alsof hij hoopte dat iemand hem zou vinden. Maar er kwam niets. Alleen sneeuw. En wat hij meedroeg.

Wat hij had gezien.

Wat hij had gedaan.

Wie was hij?

Hij struikelde. Viel op knieën en handen en bleef liggen. Gebogen, vingers in het wit. Zijn adem zwaar en onregelmatig. Zijn rechterwijsvinger trilde — onophoudelijk. Een teken van iets wat hij wilde vergeten. Van iets wat hij niet durfde te herinneren. Zijn tong gleed

langs een sneetje in zijn lip; de smaak van ijzer vulde zijn mond.
Een rilling trok door hem heen — scherper dan kou, ouder dan vermoeidheid. Hij sloot zijn ogen, langer dit keer. Alles verdween: bos, sneeuw, maan. Alleen dat wat hij had achtergelaten bleef.

Zware, zwarte laarzen. Blonde lokken. Brede grijnzen. Soldaten met scalpen. Bloed onderaan de trap.
Hij kwam overeind, moeizaam. De eerste stap aarzelend, de tweede volgde. Hij liep weer. Niet sneller, niet zekerder. Maar stilstaan kon niet.

De maan volgde hem. Of hij haar. Haar licht hield hem zichtbaar, legde elke beweging vast. Er was geen plek om te verdwijnen. Geen plek waar hij niet bestond.

Hij stopte. Niet door een geluid. Niet door wat voor hem lag. Maar omdat hij moest weten wat hij had achtergelaten — of wat hij met zich meedroeg. Hij stond tussen de bomen en luisterde. Zijn handen trilden langs zijn lichaam.

Hij wist wat hij zou zien. Voor het eerst draaide hij zijn hoofd. Niet volledig. Niet ver. Genoeg om te zien dat de rook er nog was. Dun. Ver. Aanwezig. Brandende treurwilgen. In de verte klonk een laatste schot.

Hij bleef staan. Lang. Hij wachtte op iets dat niet zou komen. Het bos hield zijn adem nog steeds in. De sneeuw bleef vallen. Tussen de bomen, tussen wat was gebeurd en

wat nog moest komen, stond een jongeman die niet wist of hij nog dezelfde was.
Zijn ogen sloten zich opnieuw.

Cimiento

-

Hof van Eden

Het dorp lag altijd onder de zon, aan de rand van Europa. Het lag waar de bergen hun laatste uitloper naar zee stuurden, met toppen die winter en zomer besneeuwd bleven.

Daar, op het uiterste punt waar heuvels en oceaan elkaar raakten, viel Cimiento uiteen in witgepleisterde huisjes. Ze stonden schots en scheef, alsof ze nooit recht geweest waren of het ooit zouden worden. Kronkelige, donkere steegjes liepen verloren in doodlopende paden. Het dorpsplan leek getekend door een dronken kaartmaker, begonnen met tekenen en daarna vergeten zijn pen op te tillen.

Het dorp had niet echt een haven. Eerder een smalle, zwarte inham tussen basaltrotsen, waar boten met touw en houten rollen boven de vloedlijn werden getrokken. Daar hing de geur van pek, vis, lavendel en tijm. Daar leerden jongens eerder knopen leggen dan schrijven.

De laatste vissershuisjes gaven zich over aan de open, grijze uitgestrektheid van de oceaan. De huizen waren gebouwd met gesteente uit de gifgroene heuvels, opgetrokken volgens een eeuwenoud en eenvoudig recept: kalk, turf en zand, vermengd met water uit de bergstroom.

Het hout van ramen, luiken en deuren was vergrijsd door wind, zout en jaren van zon. Het leek op de botten van schepen die ooit hadden gevaren, gestrand waren en in het dorp waren opgenomen.

De huizen vlak bij zee waren lager. Hun gevels waren gebarsten door zilt en wind. De deuren kromgetrokken, met ijzeren haken vergrendeld.

Binnen stonden bedden met ijzeren spijlen, beelden van heiligen en schilderijen van schepen op woeste oceanen. De trappen kraakten als botten. De kelders lagen vol touwen, boeien, netten en ankers.

De kerk stond aan het uiteinde van de hoofdstraat. Ze had geen klok, maar wel een bel. Zo zwaar dat niemand haar kon luiden behalve de priester.

Wanneer zij klonk, een keel uit brons, zwegen zelfs de honden. Vrouwen vouwden hun handen. Kinderen keken omhoog. Men wist dan dat er iets eindigde of begon.

Achter de kerk lag de begraafplaats. De zerken stonden scheef, alsof zij zelf aan de dood wilden ontsnappen. Daar leek de wind altijd harder te blazen dan elders. Wie zijn

voorvaders kwam eren, legde basaltstenen op de graven. Bloemen werden weggeblazen.

Op de markt lagen vissen in eikenhouten bakken. Hun schubben glinsterden als munten. Hun ogen wijd. Hun monden open.

Oude vrouwen verkochten tomaten en olijven. Marktkramers sneden dik brood met messen die van generatie op generatie waren doorgegeven. Het brood was hard, maar met olijfolie werd het zacht. Men at, zweeg, genoot en dronk wijn uit aardewerken kruiken.

Boven het dorp rezen de bergen op. Hun flanken waren geschubd met olijfbomen, vijgcactussen en droge struiken. De smalle, slingerende paden werden enkel betreden door herders met hun geiten.

Hogerop lag een oud klooster. Verlaten. Zwartgeblakerd door een vergeten brand. Soms klonk daar, wanneer de wind zweeg en de golven stil waren, gezang. Alsof de stenen hun laatste gebed nooit hadden vergeten.

De bewoners spraken een dialect dat nergens anders bestond. Woorden braken op hun tong als schuim op rotsen. Wie van buiten kwam, herkende geen zinnen, alleen toon: zout, waarschuwing, spot, herinnering.

Er werd gefluisterd dat Cimiento op een oudere plaats was gebouwd. Onder de straten zou een stad liggen van wit

marmer en blauwe tegels, gezonken in de aarde als iets wat te zwaar was geworden.

Anderen vertelden over vuur onder de bergen. Over lava die ooit de zee had bereikt en daar was gestold tot basalt.

De zee voor Cimiento was diep en donker. De oude mannen beweerden dat daar beneden steden lagen van koraal en scheepshout, met ramen die naar boven keken, waar nooit licht kwam.

Wanneer een storm de kust bereikte, ging men naar de kerk. Niet om te bidden, maar om het hout van het altaar aan te raken. Men geloofde dat het afkomstig was van een schip dat ooit was teruggekeerd uit die diepte.

De horizon tegenover het dorp was voor de inwoners geen lijn, maar een sluier. Een ademende drempel die steeds bewoog. In de ochtend hing zij laag en zwaar, als een gesloten ooglid. In de avond gleed zij omhoog als een hand die zich opende. Men keek ernaar uit gewoonte, maar ook uit noodzaak. Cimiento leefde aan de rand van wat men kon benoemen.

In de zomer, als de nachten lang waren en het vuur klein, vertelde men de legende van de Zwarte Zeeman. Hij meerde nooit aan, maar werd soms in de verte gezien: een kleine zwarte boot zonder zeil, een man die onbeweeglijk naar het dorp keek. Wie hem zag, wist dat iets zou vertrekken. Een

mens, een liefde, een stem. Soms alleen een gevoel. De zee nam het mee.

Op oude kaarten stond deze plek aangeduid met **HC SVNT DRACONES**. Niet omdat er werkelijk draken leefden, maar omdat men het gebied liever vermeed. De kliffen waren zwart en scherp, de stromingen onvoorspelbaar, de bergpassen verraderlijk.

Door de eeuwen heen kwamen er toch mensen. Verloren vissers uit verre landen. Zeemannen wier triremen in stormen waren gezonken. Herders die door sneeuw en honger over de passen waren gedreven. Ontsnapte gevangenen, dronken matrozen, vrouwen zonder thuis, mannen zonder naam. Zij bleven omdat verder trekken moeilijker was dan opnieuw beginnen.

Hun nazaten noemden zich later erfgenamen van pioniers en ontdekkingsreizigers. Waarschijnlijk waren hun voorouders vooral slechte navigators, koppige herders, luizige scheepsprostituees, deserteurs en oude sukkels uit door oorlog vernielde geschiedenissen. Toch werd uit dat alles een gemeenschap geboren.

De naam Cimiento was niet toevallig gekozen. Een fundament voor wie bleef.

Een dertigtal gezinnen leefde er. De mannen gingen naar zee, naar de akkers of de heuvels. Wanneer zij terugkeerden, verzamelden zij zich op het plein of in het enige café van het

dorp, een donkere ruimte zonder naam maar met een roestig uithangbord. Daar dronken zij, kaartten zij, overdreven zij de heldendaden van hun vaders en huilden soms zonder tranen wanneer de oude liederen begonnen.

De vrouwen hielden ondertussen het dorp overeind. Zij zorgden voor kinderen, was, brood, zieken en de rekening van het dagelijks leven. Met hun mannen op zee of op het land waren zij de baas, al sprak niemand dat hardop uit. In de schaarse rust zaten zij voor de huizen, half in de zon, half in de schaduw, en wisselden blikken uit die meer zeiden dan woorden.

De kinderen speelden in de stegen, bij de stroom en op het zwarte strand, waar het karkas van een walvis half in het zand was verdwenen. Wie daar sliep, zo vertelden zij elkaar, droomde van de eindeloze diepte en van wezens zonder ogen. Overdag wierpen zij er stenen naar en riepen tegen de hemel, dappere helden zolang de zon hoog stond.

In het schoolgebouw aan de rand van het dorp onderwees de pastoor hen in lezen, rekenen en het woord van God. Hij sprak over hellevuur, gehoorzaamheid en landen waar regen viel zonder geur. De jongens lachten achter hun handen. De meisjes sloegen een kruisje. Niemand geloofde werkelijk dat regen onschuldig kon zijn.

Zoals elk oud dorp had Cimiento zijn figuren. Men sprak hen minder aan bij hun geboortenaam dan bij de rol die zij droegen.

Er was de Wijze, wiens leeftijd niemand kende en wiens haar grijs was als de as van een verbrande eeuw. Hij woonde aan de grens van dorp en wildernis, in een huis waarvan de muren beschilderd waren met vissen, kruisen, ogen en cirkels. Men zei dat hij voor anderen kon dromen. Dat hij zag wat men zelf had vergeten of nooit had willen weten.

Er was de Pastoor, priester, schoolmeester en arts tegelijk. Hij had ros haar rond zijn kale kruin, een vriendelijk gezicht en een invloed die verder reikte dan de kerk. Waar hij vandaan kwam, wist niemand. Sommigen vermoedden een eiland in het verre noorden, waar de mensen wild, woest en behaard waren. Hij sprak er nooit over. Zoals alle priesters leek hij er op een dag gewoon te zijn geweest.

Er was de Kapitein, eigenaar van het grootste schip. In Cimiento bepaalde de omvang van een boot de plaats van een man. Een oude, dominante maatstaf, die jongens vroeg leerden en mannen zelden aflegden. De Kapitein had verweerde handen, een zwarte baard en één gouden tand in een verder witte grijns. Elk jaar ving hij de grootste vis en dronk hij in het café zonder te betalen.

En er was de Burgemeester. Althans, zo noemde hij zichzelf, en niemand sprak hem tegen. Wanneer hij het plein

overstak, hielden gesprekken niet op, maar werden ze korter. De caféhouder zette zijn glas al klaar voordat hij binnen was. Kinderen werden door moeders aan hun schouder naar binnen getrokken, niet ruw, maar vanzelfsprekend. Niemand noemde dat angst. Hij woonde in de grootste villa, een verdieping hoger dan de rest, met een balkon gericht op de kerk. Zijn stem was diep, zijn gestalte breed, zijn familie oud genoeg om macht als erfgoed te behandelen. Wanneer er gestemd of getwist werd, wist hij zijn volume precies te gebruiken.

Zo leefde Cimiento in herhaling, vertrouwen en oud wantrouwen. Men wist weinig van de rest van de wereld en wilde er nog minder van weten.

Tot op de dag dat vanuit een sloep, die er plots leek te zijn, een nieuwe vreemdeling aan wal kwam.

En de geschiedenis een andere wending nam.

De vreemdeling

-

God is mijn rechter

De Burgemeester stond op zijn balkon en keek neer op de kleine zwarte haven, waar net een sloep had aangelegd. Een paar jongens, nog half kinderen, zwaaiden uitbundig naar de vreemdeling die zich gereedmaakte om aan wal te stappen. Eén van hen keek even omhoog, naar het balkon. Zijn arm zakte half. De anderen merkten het en begonnen zachter te roepen, alsof de vreugde eerst toestemming nodig had.

Vanaf deze afstand kon de Burgemeester de nieuweling niet scherp onderscheiden, en het zicht werd er niet beter op nu de man meteen werd omringd door dat stel opgewonden knapen.

Bezoekers van buiten Cimiento waren zeldzaam — haast legendarisch. Terwijl de Burgemeester dit vaststelde, bekroop hem een onaangenaam gevoel. Vaag en schurend, maar onmiskenbaar. Hij wist genoeg: deze vreemdeling vroeg om aandacht. Zijn positie verplichtte hem daartoe.

Wie Cimiento binnenkwam, werd deel van een evenwicht dat ouder was dan hijzelf.

Hij wendde zijn ogen af van de baai en keek naar de bergen, waar hij, als een flinterdunne echo, gezang uit het oude klooster meende te horen opstijgen. Nog een slecht voorteken, dacht hij. Hij maakte een kruisteken richting de open blauwe hemel, draaide zich om en liet het landschap achter zich. Daarna ging hij naar binnen om zich om te kleden. Als Burgemeester diende hij de nieuwkomer te begroeten — en vooral van dichtbij te bekijken.

De vreemdeling slingerde zijn rugzak over één schouder en sprong lichtvoetig van de sloep op de kade. Hij schonk de jongens een snelle glimlach. Met zijn voeten opnieuw op vaste grond ademde hij diep in, alsof hij de zoet-zilte lucht in zich wilde bewaren. Hij proefde de zee in zijn longen, de heuvels op zijn gehemelte en de bergen op zijn tong. Op dat moment vroeg hij zich af of hij was aangekomen op de plek waar hij hoorde te zijn. Rust daalde in hem neer. Geen rillingen meer over zijn lichaam. Zijn handen stil.

Hij had veel gehoord over Cimiento: een dorp dat ergens tussen legende en werkelijkheid zweefde. Een toevluchtsoord voor verstekelingen en gestranden, een enclave die zich had losgemaakt van de rest van de wereld. Zijn grootvader had in zijn dagboek niet overdreven. Er hing iets in de lucht — een mengeling van geheimzinnigheid en ouderwetse charme —

alsof de tijd hier tot stilstand was gekomen en hij een schilderij van een romantische meester was binnengestapt.

Hij keek om zich heen, in de hoop al een glimp op te vangen van zijn nieuwe woning of tenminste van een bekend gezicht. Maar de dansende koorknaapjes vormden zijn enige gezelschap. Ze tuimelden om hem heen en riepen om chocola, drop en andere zoetigheden, alsof hij een pas aangemeerde snoepventer was. Met een zucht tastte hij in zijn verweerde canvas rugzak. Hij vond wat hij zocht en haalde twee halflauwe flesjes Coca-Cola tevoorschijn. Op het moment dat de jongens het glanzende glas zagen, verstijfden ze in stomme verbazing. Voor hen was frisdrank een halfmythische godendrank. In Cimiento trof men zelden zoete frisdrank aan, en al helemaal niet in drinkbare toestand.

De jongens staken hun handen uit, ogen groot, monden nog groter. Zodra hij de flesjes had overhandigd, barstte het gekibbel los over wie als eerste mocht openen — en vooral wie de eerste slok zou bemachtigen. De vreemdeling maakte van de gelegenheid gebruik en vervolgde zijn weg. Hij liep langs de eerste witte huisjes, de hoofdstraat in, richting het marktplein en de kerk. Hij ging ervan uit dat de Pastoor hem daar zou opwachten; zo hadden ze het afgesproken in hun briefwisseling: de vijftiende dag van de derde maand, een eerste ontmoeting.

Terwijl hij door de bredere straat liep en het dorp in zich opnam, voelde hij hoe vrouwen vanachter halfgesloten gordijntjes naar hem gluurden. Het deed hem een ogenblik verstijven, alsof hij heel even ergens anders was.

De zon stond loodrecht boven hem en brandde in zijn nek. Zweet liep langs zijn slapen omlaag en drupte zijn kraag in. Onder zijn oksels tekenden zich donkere kringen af. Behalve de jongens en de schuchtere vrouwen had hij nog geen levende ziel gezien. Hij vroeg zich af of alle mannen op zee waren, bruinverbrand onder witte zeilen. Of misschien landinwaarts, met geiten en schapen, sluimerend in de schaduw van olijfbomen. Of wellicht beide.

Na een bocht in de hoofdstraat zag hij de kerktoren rijzen, als een heilig baken in het centrum van het dorp. Zijn hemd was inmiddels kletsnat; hij had onderschat hoe steil een vissersdorp kon zijn dat zich tussen berg en zee aan het landschap had vastgeklampt. Hij haalde de rugzak van zijn schouders, hield hem stevig in zijn linkerhand en sjokte verder.

Bij de volgende bocht opende het plein zich. De kerk was volledig wit, streng en toch uitnodigend. Voor de poort stond een figuur in zwart, met een rode baard. De vreemdeling hief zijn hand in een vriendelijk gebaar. De kleine zwarte stip aan het einde van het plein hief de zijne en zwaaide terug.

De Pastoor wreef met de rug van zijn hand de zweetdruppels van zijn kale schedel, precies op die ronde plek in het midden: de nederigheid van het monnikskapsel. De zon brandde meedogenloos op hem neer terwijl hij de vreemdeling door de hoofdstraat dichterbij zag komen, licht voorovergebogen, de adem hoorbaar, het hemd kletsnat van het zweet.

Toen de man zichtbaarder werd, observeerde de Pastoor hem aandachtig. Hij had de grootvader van deze nieuwkomer gekend, maar een onmiddellijke gelijkenis kon hij niet ontdekken. Deze man was langer, steviger gebouwd, met iets atletisch in zijn houding. En hoewel de Pastoor hem ergens tussen eind dertig en begin veertig schatte, had hij een opvallend jeugdig voorkomen — een onbevangen helderheid die zelden standhield bij wie door stormen was gegaan.

Maar de Pastoor wist beter. Achter deze frisse verschijning lag een onderlaag van gebeurtenissen die een ander voorgoed zouden tekenen. Hij kende genoeg van het verleden om te weten dat deze man meer meedroeg dan men op het eerste gezicht zou vermoeden.

Hun briefwisseling, die al jaren standhield, had dat bevestigd. Op zichzelf was dat al een klein wonder, gezien de logistieke grillen van Cimiento. Brieven versturen was hier een oefening in geduld, afhankelijk van willekeurige

vrachtschepen die, als het lot meezat, eens in de zoveel tijd post meenamen of brachten. Soms wachtten ze weken. Soms maanden.

Maar de Pastoor had een belofte gedaan aan de grootvader van deze man — en beloften, zeker in het licht van de Kerk, waren heilig. Dus wachtte hij. En schreef hij. God, zo geloofde hij, werkte door de labyrintische gangen van het onverwachte.

Bovendien was hij zelf ooit ook een vreemdeling geweest op deze kusten. Bijna alle voorouders van Cimiento waren eerst elders geboren, ver voorbij de bergen en de horizon. Daarom stond het voor hem buiten kijf dat de inwoners deze nieuwkomer moesten omarmen. Een nieuw lid van hun gemeenschap. Een nieuwe ziel onder zijn hoede. Een schaap dat zijn plaats zou vinden binnen de kudde die hem was toevertrouwd.

De vreemdeling bereikte het kerkplein, het hemd doorweekt van zweet — uitzonderlijk warm voor een dag in maart. Toen hij de Pastoor voor de poort zag staan, stak hij met een brede, open glimlach zijn hand uit.

'Signore Lucas, neem ik aan?'

De Pastoor greep zijn hand vast, stevig en tegelijk hartelijk — een greep die zowel welkom als gezag uitstraalde.

'Inderdaad. Maar hier noemt iedereen me gewoon de Pastoor. Dat is nu eenmaal zo in een dorp als dit. Welkom.'

De vreemdeling glimlachte opnieuw. Hij voelde het zonder twijfel: dit was de plek waar hij naar had gezocht. En alsof de Pastoor die gedachte kon lezen, verscheen er een bijna onmerkbaar lachje op diens gezicht — een zachte krul in de linkerhoek van zijn mond. Zonder de hand los te laten, drukte hij die iets steviger. Hij boog licht voorover, tot zijn woorden nauwelijks meer waren dan adem tegen het oor van de vreemdeling.

'Wees gerust, jongeman. Jouw geheimen zijn ook de mijne. God is mijn rechter.'

Een fractie van een seconde bleef de vreemdeling verstijfd staan. Zijn glimlach verdween. De woorden echoden na — niet om hun klank, maar om hun gewicht. Een koele wind streek plots over het plein, alsof het dorp zelf even ademhaalde.

'Daar heb ik alle vertrouwen in,' zei hij uiteindelijk.

'Mooi. Nogmaals welkom in onze kleine gemeenschap,' antwoordde de Pastoor. Hij liet de hand los en maakte een uitnodigend gebaar.

'Kom. Eerst een belangrijke stop, en daarna zal ik je de rest van het dorp tonen — je nieuwe thuis.'

Vanuit de schaduw van een smal, donker steegje volgde de Burgemeester het schouwspel op het kerkplein. Hij keek toe zoals hij dat al jaren deed: zwijgend, observerend,

peinzend — altijd bereid om te handelen, maar zelden gehaast.

Afwachten had hij geleerd. Woorden wogen, gedragingen voorspelden; mensen lieten zich pas echt kennen wanneer men hun de ruimte gaf zichzelf te verraden. Dat was zijn methode. Dat was zijn macht.

Hij droeg een reputatie met zich mee, één die hij niet alleen verschuldigd was aan de inwoners van Cimiento, maar ook — en misschien vooral — aan zichzelf. Reputaties waren fragiel. Ze vroegen om onderhoud, timing, een feilloos gevoel voor het juiste moment. Toch weerhield iets hem ervan om nu uit de schaduw te treden, zijn imposante gestalte zichtbaar te maken en de vreemdeling officieel welkom te heten.

Dat gevoel was hem vreemd.

Vraagtekens flitsten door zijn gedachten als bliksemschichten: scherp, onrustig, zoekend naar een verklaring voor zijn terughoudendheid — die zelfs voor hem bijna laf aanvoelde. Was het de vreemdeling zelf? De man was groot, nauwelijks kleiner dan hijzelf, breedgeschouderd zelfs. Nee. Dat kon het niet zijn.

Of lag het aan de voortekens — de plots opgestoken wind, het gezang dat als een echo uit het klooster was neergedaald? Bijgeloof, hield hij zichzelf voor. Verhalen voor

angstige jongens, voor goedgelovige herders en vissers. Niet voor iemand zoals hij.

Waarom stond hij dan nog steeds verborgen?

Miste hij het publiek?

De gedachte liet hem even glimlachen, nauwelijks merkbaar. Ja. Dat moest het zijn. Wat was een leider zonder zijn volk? Wat was zijn rol, zijn gezag, als hij niet handelde in hun bijzijn, niet sprak met hun ogen op hem gericht? Alles wat hij deed, deed hij in functie van Cimiento — of dat hield hij zichzelf voor.

Gesterkt door die redenering besloot hij zich voorlopig nog niet te tonen. Hij bleef even waar hij was, omhuld door de harde, hoekige schaduwen van de steegjes. Uiteindelijk zette hij zich traag in beweging. Op afstand, ongezien, volgde hij het tweetal terwijl zij het plein verlieten, alsof hij alleen maar controleerde of alles ordelijk verliep.

De vreemdeling en de Pastoor begaven zich naar de kleine begraafplaats achter de kerk. Ze gingen door een gammel, witgespikkeld hek dat luid kraakte toen de Pastoor het openduwde, alsof het zich verzette tegen een nieuwe stap op heilige grond. In stilte bewogen zij zich door de middagzon, twee bezwete schimmen tussen de verweerde zerken.

De Pastoor hield halt en wees met een kort, sober handgebaar naar een graf. Een krom houten kruis, haastig ineengezet, stak schuin uit de aarde. Geen bloemen. De

vreemdeling begreep het. Hij knikte nauwelijks merkbaar — een stil dankwoord — zette zijn rugzak neer en knielde.

Met beide handen tastte hij in de zak, zorgvuldig. Uit de briefwisseling had hij een aantal gebruiken van Cimiento leren kennen. Hij was voorbereid. Hij haalde een zwarte, ovale steen tevoorschijn, bijna perfect glad en zwaar in de hand, als door de zee zelf gevormd: basalt.

Hier, op deze plek, rustte zijn grootvader.

De Pastoor sloeg de handen over elkaar, de vingers verstrengeld, en begon zwijgend een gebed. De vreemdeling plaatste de steen aan de voet van het kruis, in het losse zand.

Geen wind. Geen geruis van de zee in de verte. De stilte viel zo diep dat ze bijna tastbaar werd. Een vreemd moment — voor een man die hij nauwelijks had gekend — en toch voelde het juist. Alsof hij eindelijk was aangekomen op de plek die zijn grootvader had beschreven.

De enige plaats in Europa, zo had hij geschreven, waar men veilig kon zijn voor zijn demonen. Dat zo'n plek bestond, was een geschenk. En geschenken moesten geëerd worden.

'Heren.'

De stem sneed door de stilte van het kerkhof.

Opgeschrikt, alsof een van de doden zelf had gesproken, draaiden de Pastoor en de vreemdeling zich gelijktijdig om.

Net voorbij het hek stond een man, alsof hij bewust weigerde het kerkhof te betreden.

Hij droeg enkel een grauw gewaad dat ooit wit was geweest en stond blootsvoets op de koele stenen. Zijn gezicht was oud en ingevallen. De lange grijszilveren haren plakten tegen zijn schedel. Maar zijn ogen — diep en onrustig — brandden van leven.

De Wijze.

Zijn blik rustte uitsluitend op de vreemdeling.

'Vreemdeling,' sprak hij.

'Welkom in Cimiento.'

La Merghulado

–

De ontdekking van de oceaan

Golven sloegen tegen de romp. De zeilen stonden bol in de wind. Hout kraakte.

De lucht was zwaar van visserij. Teer, zout, nat hout en verse vis. Een geur die zich vastzette in huid en kleding. Die deel werd van wie aan boord kwam.

Op de boeg stond in grote goudgele letters: **La Merghulado**. De letters waren sierlijk, met kleine krullen aan begin en einde. De verf was dof geworden door zon en zout, maar ving op sommige plekken nog altijd licht.

Het was geen aanduiding alleen. Het was een identiteit. Tegelijk belofte en waarschuwing.

Het schip lag zwaar in het water. De romp was lang en breed, met een diepe maritieme tint, verzacht door zon, zout en tijd. De verf bladderde af en onthulde het donkere hout eronder. De naden waren gedicht met touw en pek: donkere, glanzende lijnen. Bij warmte gaven ze een scherpe

harsgeur af. Wie La Merghulado rook, herkende haar met gesloten ogen.

De masten helden licht achterover, alsof zij meedachten met de beweging van het schip. De zeilen hingen hoog en breed, hun wit vergeeld door zon en zout, gevlekt door regen, vis en rook.

Het dek was breed en zonder versiering. Het hout was afgesleten, glad gepolijst door laarzen, kratten en netten. Netten lagen in hopen opgestapeld, hersteld en opnieuw hersteld. Een archief van knopen, lapwerk en eerdere reizen.

Alles aan La Merghulado ademde een oude, bijna vergeten tijd. Het schip maakte geen indruk door snelheid of luxe, maar door aanwezigheid.

La Merghulado was gebouwd om te varen. Om te werken. Om te overleven.

De grootste vissersboot van Cimiento.

Het domein van haar Kapitein.

De Kapitein stond bij het kleine houten stuurhuis. Zijn blik over water, lucht en horizon. Meeuwen krijsten boven hem — witte en grijze schaduwen tegen de open blauwe hemel. Land was nabij. Ze waren langer op zee gebleven dan gepland. De stand van de zon verried dat het middaguur al voorbij was.

Zijn mannen waren bezig met het herstellen van netten en het teren van touwen. Hun bovenlijven waren bloot,

bruinverbrand, met vervaagde blauwige tatoeages op borst en armen. Ze deelden een stuk oud brood, terwijl het schip hen wiegde in een vast ritme.

Het was een goede dag geweest. De netten zwaar met sardines, ansjovis en makreel. Op het dek werden de vissen gesorteerd in tonnen. Handen glansden van zweet en bloed. Het was tijd om naar huis te gaan. Aanmeren. De vangst lossen. De tonnen naar de vismarkt. De netten spoelen en het houtwerk nalopen. Een lunch. Daarna het café: een biertje, kaarten en een pijp.

De Kapitein sloot even zijn ogen. De wind langs zijn wangen. Zout bleef hangen in zijn baard.

Toen schokte het schip.

Een dreun trok door de romp. Matrozen struikelden. Ze grepen elkaar vast om niet te vallen. Een ton sloeg om. De Kapitein was meteen alert. Hij boog zich over de reling en speurde het water af. Het voelde alsof ze een rots hadden geraakt. Maar dat leek onmogelijk hier — niet op open zee. Hij kende deze wateren. Hier hoorde niets te zijn.

En toen zag hij het.

Onder de schuimende golven, net zichtbaar door het brekende licht, stond op de zeebodem een marmeren zuil. Rechtop. Glad. Onmiskenbaar door mensenhanden gevormd. Een overblijfsel van een tempel, verzonken en

verborgen. Met de kiel hadden ze de pilaar geschampt. Nog even, en het schip was gekapseisd.

In al zijn jaren op zee had de Kapitein zoiets nooit gezien. Deze zuil had hier niet mogen zijn. Het leek alsof ze plots was verschenen.

De zee sloot zich opnieuw boven haar. Toch wist hij dat ze er nog was. Rechtop. Wachtend.

Een oude legende, tot leven gekomen?

De Kapitein geloofde niet graag in voortekens. Dat liet hij over aan oude vrouwen, kinderen en zijn stuurman, die in elke vreemde wind de stem van het noodlot hoorde. Maar dit was geen wind. Dit was marmer op de zeebodem, waar alleen zand, vis en rots hadden moeten zijn.

Hij keek naar Cimiento.

Het was tijd om naar huis te gaan.

Het schuim van het bier liep over de randen van de zware mokken. Het spatte in het rond bij het toasten en droop langs gezichten, snorren en baarden. Het gerstenat vond gretig zijn weg door de dorstige kelen van de mannen die zich in het café hadden verschanst.

Het was een kleine, donkere ruimte. Laag en rokerig, met in het midden een open haard die altijd brandde, zelfs op warme dagen. Het vuur was de enige lichtbron. Het wierp een flakkerend schijnsel dat lange schaduwen trok over

muren en vloer. Harde, uitgerekte schaduwen van de mannen van Cimiento: herders, boeren en vissers. Mannen die na een lange werkdag hun zorgen wilden verdrinken en dronken alsof het hun laatste avond op aarde was.

Het café telde slechts een handvol houten tafels, omringd door kromme, verweerde krukken. Alles was bezet nu de dag ten einde liep. Vanuit een aangrenzend keukentje verscheen de barman telkens opnieuw met grote pullen bier. Daarnaast droeg hij eenvoudige schotels — brood, olijven, stukjes kaas — bedoeld om het drinken gaande te houden. De geur van vuur, alcohol en zweet hing zwaar in de lucht.

In een hoek van het vertrek zaten de Pastoor en de vreemdeling tegenover elkaar. De geestelijke had zijn rug naar de menigte gekeerd, alsof hij zich wilde afschermen van het rumoer. De nieuweling zat licht voorovergebogen over de tafel, zijn hand rond de mok geklemd, het gezicht naar de zaal gericht. Hij observeerde de aanwezigen openlijk, zonder schaamte. Alsof hij zowel wilde zien als gezien worden.

Sinds hun binnenkomst had niemand hen noemenswaardig aangekeken. Ze leken onzichtbaar. Of bewuster nog: genegeerd. De Pastoor liet het gelach en gemompel van zich afglijden en probeerde zijn aandacht bij zijn gezelschap te houden. Toch ontging hem niet dat de vreemdeling nauwelijks oogcontact maakte. Zijn blik dwaalde voortdurend af. Langs de mannen aan de tafels,